

สหกรณ์เคหสถานฟ้าใหม่ รวมทุนด้วยตนเอง โดยไม่ขึ้นตรงต่อทุนภายนอก

เขตบางพลัด เป็น 1 ใน 50 เขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร อยู่ในกลุ่มเขตกรุงธนบุรี ซึ่งถือเป็นเขตอนุรักษ์เมืองเก่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรมทางฝั่งธนบุรี ด้วยความเจริญเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ตำบลบางพลัดจึงเปลี่ยนฐานะเป็น แขวงบางพลัด เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

ในปี 2532 กรุงเทพมหานครได้จัดตั้งสำนักงานเขตบางกอกน้อย สาขาบางพลัด ขึ้นดูแลพื้นที่แขวงบางพลัด บางอ้อ บางบำหรุ และบางยี่ขัน ซึ่งทั้ง 4 แขวงนี้ได้ยกฐานะขึ้นเป็น เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ใน

วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย จนเปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตบางกอกน้อยและจัดตั้งเขตบางพลัด และเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2534 ได้มีประกาศของกระทรวงมหาดไทย เปลี่ยนแปลงพื้นที่เขตบางพลัด โดยตัดพื้นที่แขวงบางบำหรุและบางยี่ขัน เฉพาะส่วนที่อยู่ทางทิศใต้ของถนนบรมราชชนนีและถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้า กลับไปเป็นพื้นที่ในการปกครองของเขตบางกอกน้อยอีกครั้ง

จากความล้มเหลว สู่แนวทางการแก้ไข ให้หลุดพ้นจากความทุกข์ยาก

การที่มีความเจริญเข้ามาถึง ชาวบ้านจึงเริ่มมีค่าใช้จ่าย รวมไปถึงค่าใช้จ่ายในยามเจ็บไข้ได้ป่วยหรือ

เสียชีวิตจึงจำเป็นต้องมีเงินเพื่อจัดงาน ชาวบ้านจึงได้ทำประชามร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ให้หมดไป แต่ก็ยังไม่สามารถหาทางออกได้ จนรัฐได้มีนโยบายให้ชาวบ้านมาลงทะเบียนคนจน จากนั้นจึงได้มีกองทุนสงเคราะห์เป็นรายหมู่บ้าน เพื่อให้มีการช่วยเหลือกันหากเกิดเจ็บป่วยขึ้น ภายหลังได้เปลี่ยนมาเป็น “บัตรสงเคราะห์” โดยจะมีผู้ใหญ่บ้านคอยพิจารณาคนที่มียาได้น้อย ส่วนคนที่ไม่ได้รับโอกาสจึงไม่ได้รับการช่วยเหลือ จุดนี้จึงเป็นสาเหตุให้ชาวบ้านต้องมานั่งขบคิดกันว่า จะช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างไรให้มีวิถีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

อย่างไรก็ตามเรื่องขายเคหสถานฟ้าใหม่ได้มีโครงการบ้านมั่นคง และมีเจ้าหน้าที่ พอช. เข้ามาทำความเข้าใจกับพี่น้องในการที่จะดิ้นชีวิตให้หลุดพ้นจากการถูกไล่รื้อ หลายครอบครัวต่างเห็นด้วยที่จะมีบ้านเป็นของตนเองและทำให้ถูกถูกระเบียบของบ้านเมือง เครือข่ายชุมชนเขตบางพลัดจึงเรียกประชุมอีกครั้ง จึงเป็นจุดเริ่มโครงการรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อสร้างบ้านไปพร้อมกับโครงการบ้านมั่นคง

ผู้แทนชุมชนจึงร่วมกันสำรวจข้อมูลร่วมกันทั้งเขตว่ามีกี่ชุมชน มีกี่ครอบครัว ประชากรกี่คนที่ได้รับความเดือดร้อน จนได้ข้อมูลที่เป็นจริง คณะกรรมการจึงชักชวนผู้นำชุมชนๆ ละ 5-7 ครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพี่น้องกัน

- ก่อตั้ง ตุลาคม 2549
- สมาชิกเริ่มแรก 135 ราย
- เงินทุนเริ่มแรก 35,000 บาท

ดังนั้นในชุมชนมีกองทุนที่หลากหลาย ทั้งกลุ่มออมทรัพย์ ฌาปนกิจชุมชน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อสร้างบ้าน ออมทรัพย์กว่า 10 กลุ่มในปัจจุบัน จึงได้รวมทุกกองทุนเข้ามาไว้ที่เดียวกัน ภายใต้ชื่อ “กองทุนหมุนเวียน” โดยมีเงินกองทุนประมาณ สามล้านบาท นำกำไรที่ได้มาจัดสวัสดิการให้กับสมาชิก

การก่อตั้งกองทุนหมุนเวียน โดยเริ่มจากชาวบ้านที่มีความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัยที่เป็นทุนเดิมอยู่แล้วจึงไม่ค่อยมีปัญหาในการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการมากนัก โดยเก็บเงินจากสมาชิกเมื่อมีสมาชิกคนหนึ่งคนใดเสียชีวิต โดยเริ่มแรกมีการเก็บกันคนละ 70 บาท ทำอยู่หลายปี จนเห็นว่ากองทุนสามารถช่วยเหลือกันได้ หลังจากนั้นคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ได้มีการประชามหาหรือกันอีกครั้ง จนได้เปิดรับสมาชิกและขยายเป็นกองทุนสวัสดิการชุมชน ซึ่งปัจจุบันนี้มีสมาชิกทั้งหมด 96 คนที่อยู่ในโครงการบ้านมั่นคง

การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนเขตบางพลัด

หลังจากที่ชาวบ้านได้ช่วยเหลือกันในยามเสียชีวิต ดังนั้นชาวบ้านจึงมีแนวคิดว่าหากมีการช่วยเหลือกันตั้งแต่เกิดจนตายน่าจะนำไปสู่หลักประกันความมั่นคงในชีวิต บนพื้นฐานของการเอื้ออาทรต่อกัน จึงได้เรียกแกนนำมาประชุมกันอีกครั้ง และเป็นจุดเริ่มต้นสู่การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการชุมชนเครือข่ายสหกรณ์เคหสถานฟ้าใหม่ขึ้น

ดังนั้น “กองทุนสวัสดิการชุมชน” จึงเริ่มก่อตั้งขึ้น เมื่อต้นเดือนตุลาคม 2549 โดยจัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้ชาวบ้านได้มีสวัสดิการอย่างครบวงจร แต่ด้วยความที่ใหม่กับการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการและยังไม่มีการทำประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง จึงทำให้ชาวบ้านยังไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าที่ควร อีกอย่างเป็นเพราะชาวบ้านยังไม่เข้าใจและยังไม่เชื่อใจในตัวกองทุนสวัสดิการชุมชนดีพอ และบางคนยังติดอยู่กับกองทุนสินเชื่อเพื่อสร้างบ้าน แต่ก็ยังมีชาวบ้านสนใจมาสมัครเป็นสมาชิกเริ่มแรก 121 คน

ส่วนการคัดเลือกตัวแทนมาบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน จะเลือกมาจากแต่ละโซนๆละ 1-2 คน รวม 10 คน แบ่งหน้าที่กันตามความถนัด โดยมี ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก และคณะกรรมการ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นคณะกรรมการที่มาจากกลุ่มออมทรัพย์ เพราะอยากให้มีการบริหารจัดการได้ง่าย

หลักสำคัญของกองทุนสวัสดิการชุมชน ได้แบ่งการบริหารจัดการออกเป็นส่วนเพื่อความเหมาะสม ส่วนรูปแบบการออมของสมาชิก 2 รูปแบบ คือ ประเภทรายปี สมาชิกที่พร้อมด้านการเงิน โดยส่งล่วงหน้าเป็นรายปีๆ ละ 365 บาท ประเภทที่ 2 ออมเป็นรายเดือน สมาชิกส่งเป็นเดือนๆละ 30 บาท ปัจจุบันมีสมาชิก 135 คน มีเงินสะสมประมาณ 35,000 บาท มีการเปิดรับสมัครสมาชิกทุกครั้งที่มีการประชุมเพื่อที่จะขยายสมาชิกให้มากกว่าที่เป็นอยู่

เข้าเป็นสมาชิกกองทุนฯ ครบ 6 เดือน ได้รับสวัสดิการ ดังนี้

ปัจจุบันนี้กองทุนสวัสดิการชุมชนสหกรณ์เกษตรสถานฟ้าใหม่ ยังไม่มีการจัดสวัสดิการให้กับสมาชิก เนื่องจากยังมีเงินสมทบ และสมาชิกยังไม่มาก หากแต่ถ้าสมาชิกเป็นสมาชิกครบ 6 เดือนแล้วจะได้รับสวัสดิการดังนี้

1. สวัสดิการเกิด รับขวัญลูก 500 บาท แม่นอนโรงพยาบาลคินละ 500 บาท ไม่เกิน 2 ครั้ง 2,000 บาทต่อปี
2. สวัสดิการแก่ สัจจะเริ่มต้นครบ 15 ปี อายุ 60 ปี ได้รับบำนาญเดือนละ 300 บาท หากสัจจะครบ 60 ปี อายุครบ 60 ปี ได้บำนาญเดือนละ 1,200 บาท เป็นต้น
3. สวัสดิการเจ็บป่วย นอนรักษาตัวที่โรงพยาบาลจะได้รับสวัสดิการช่วยเหลือ คินละ 100 บาท ปีละไม่เกิน 10 คิน ต่อคนต่อปี
4. สวัสดิการตาย เมื่อสัจจะครบ 6 เดือน หากเสียชีวิตจะได้รับสวัสดิการ 2,500 บาท สัจจะครบ 12 ปี เสียชีวิตจะได้รับสวัสดิการ 30,000 บาท เป็นต้น
5. สวัสดิการกู้ยืมทุนเพื่อการศึกษาหรือทุนส่งเสริมอาชีพ ให้เป็นไปตามคณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด
6. สวัสดิการผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ ง่ายให้เพื่อนำไปฝากออมสัจจะกับกองทุนสวัสดิการชุมชน เพื่อให้โอกาสได้เข้าเป็นสมาชิกกองทุนฯ

สู่การขยายกองทุนครอบคลุมคนทั้งเครือข่าย

เพื่อให้กองทุนฯ ได้ขยายฐานสมาชิกให้ครอบคลุมคนทั้งชุมชน คณะกรรมการแต่ละ โชนจึงมีหน้าที่คอยเข้าไปประชาสัมพันธ์ บอกกล่าว ชี้แจง คนทำงาน เพื่อขยายผลไปสู่กิจกรรมต่างๆ ในชุมชนให้เข้ามาเป็นสมาชิก หรือบางครั้งจะมีการเปิดเวทีประชาคมร่วมกับสำนักงานเขต หรืออาศัยการบอกต่อๆ กัน รวมถึงการให้คณะกรรมการลงไปรับสมัครสมาชิก ซึ่งที่ผ่านมาชาวบ้านมีความเข้าใจ และสนใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกมากขึ้น โดยคาดว่าปีนี้มีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัว และสามารถขยายไปสู่เครือข่ายใกล้เคียงได้อย่างแน่นอน เพียงแต่สมาชิกและหน่วยงานรัฐให้ความเชื่อมั่นและเข้ามาทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

กองทุนสวัสดิการเป็นทั้งกองทุนช่วยเหลือและเป็นทั้งกองทุนสามัคคี

จากการพิจารณาถึงแผนการดำเนินงานของกองทุนพัฒนาระบบสวัสดิการสหกรณ์เคหสถานฟ้าใหม่ หากใช้การวิเคราะห์ในเรื่องการจัดสวัสดิการ โดยชุมชนแล้ว จะเห็นได้ว่าสหกรณ์เคหสถานฟ้าใหม่ได้มองเรื่องสวัสดิการเพียงแต่การเกิด แก่ เจ็บ ตาย เท่านั้น หากแต่สหกรณ์เคหสถานฟ้าใหม่ ได้มองสวัสดิการให้เชื่อมโยงกับเรื่องกองทุนหมุนเวียน โดยเหตุผลที่ว่า สวัสดิการ คือ ทุกๆ เรื่องที่อยู่หรือเกี่ยวข้องกับคนในชุมชน ซึ่งนั่นหมายถึงกองทุนหมุนเวียนที่เกี่ยวกับการศึกษาก็คือสวัสดิการ การสร้างสวัสดิการก็คือการสร้างความสุขให้คนทุกคนในชุมชนนั่นเอง

ถึงแม้วันนี้การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการสหกรณ์เคหสถานฟ้าใหม่จะเพิ่งเริ่มต้น และยังไม่สามารถบอกได้ว่าประสบความสำเร็จ แต่หลายครั้งที่ได้ยินเสียงจากสมาชิกสหกรณ์เคหสถานฟ้าใหม่ว่า พวกเขามีความมุ่งมั่นที่จะจัดสวัสดิการเพื่อคนในชุมชนของพวกเขาให้ครอบคลุมวงจรชีวิต ครอบคลุมทุกคนในชุมชน เพราะได้ตระหนักว่าสวัสดิการ คือ การสร้างหลักประกัน สร้างความมั่นคง เป็นการสื่อถึงความห่วงใย การดูแลกันและกันของคนภายในชุมชน เป็นการให้การดูแลกับชีวิตของตนเองและทุกคนในชุมชน และวันนี้พวกเขาพร้อมที่จะร่วมแรงร่วมใจฟันฝ่ากับอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อการคงอยู่ของกองทุนสวัสดิการสหกรณ์เคหสถานฟ้าใหม่ต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

ผู้ประสานงาน : ณิชพงษ์ เอี่ยมประเสริฐ
โทร. :